

ЛИЧНИ СТАВ

Славиша Орловић

Професор
Факултета
политичких
наука у
Београду

ИЗГУБЉЕНА КАЛИЊИНГРАДСКА БИТКА

Зашто је фудбал наставак политике другим средствима

Да ли Срби и Албанци читају Канта? Ако ништа друго, бар да знају за његову паролу Sapere aude! Имај храбрости да се послужиш сопственим разумом!

Ако је у праву Клаузевиц, да је рат наставак политике другим средствима, да ли то важи и за фудбал? Бар док траје светско првенство. Играње и навијање за своју репрезентацију има елементе ратничких боја и поклича, стратегија и тактика, исцрпљујуће борбе, излива емоција, страсти и адреналина, а понекад се пролије и по која кап крви. У овој, некада витешкој вештини, данас се не бирају средства. Једни воле своју земљу, други фудбал, трећи навијачку авантуру. У једанаест руских градова 32 репрезентације играју утакмице, а међу њима је и Калињинград, који је домаћин четири утакмице и осам репрезентација, међу којима и меча Србија – Швајцарска.

Калињинград је лучки град, главни град Калињинградске области на Балтичком мору, руска енклава између Пољске и Литваније одвојена од Русије. Познат је под називом Кенигзберг („Краљева гора“) који је основан у 13. веку. Садашње име добио је након уласка Црвене армије у Другом светском рату, по совјетском политичару, бољшевику, Михаилу Калињину. Архитектура града одражава историјско наслеђе, пруских зграда, православних цркава и соцреалистичких стамбених блокова, попут најгорих делова Новог Београда. У обиљу садржаја вреди издвојити „Кантово острво“, централни део града са катедралом уз коју је сахрањен један од највећих филозофа, Имануел Кант. Катедрала је историјски и културни спо-

меник, музеј и концертна дворана. Пре реформације у 16. веку био је главни католички храм, а касније главни лутерански храм Пруске. У катедрали се свакога дана одржавају концерти на оргуљама уз врхунску интерпретацију Баха, Вивалдија, Шуберта и других композитора.

Фудбалски меч Србија – Швајцарска обележен је сусретом и/ли сукобом цивилизација. Са једне стране, швајцарски навијачи у црвеним смокинзима и цилиндрима са белим крстовима – симболима швајцарске заставе, који су дошли да подрже своје фудбалере, од којих су неки на копачкама имали симбол Швајцарске и симбол Косова. Са друге стране, ми из Србије са четири слова „с“ и са орловима на грудима и на заставама, који навијамо за Србију а у души нам Косово. Утакмица је била као бриселски преговори. Немац је судио, са трибина су бројнији Руси навијали „Србија, Србија“,

Има ли симболике у чињеници да су до краја Другог светског рата већину становништва Кенигзберга чинили Немци, а данас Руси, као што су на Косову некада били бројнији Срби а сада Албанци

а српски навијачи додавали „Србија и Русија“. WAR („Video Assistant Referee“), односно „видео помоћник судије“ није консултован приликом рвачког обарања нашег центарфора Митровића. Утисак многих, не само из Србије, јесте да је судија био наклоњен Швајцарцима, што није алиби за пораз, нити изговор за издање у каквом се приказао наш тим. У Швајцарској репрезентацији, готово пола тима чине Албанци. Србија је повела, али су швајцарски Албанци или албански Швајцарци дали два гола и славили са укрштеним раширеним прстима и палчевима – симболом албанске заставе. Српским навијачима је, утолико теже пао пораз. Репрезентацији Србије преостаје да се „вади“ у утакмици са Бразилом у Москви. Зато - срце на терен! Победници никад не одустају, они који одустају нису победници!

Србија никако да научи од великих екипа (и култура) како није важно чији је неко, важно је да игра (или суди) за нас. Било да је селектор Владимир Петковић или најбољи играч Цердан Шахири, али и Сеферовић, Родригез, Емболо... Има ли симболике и у томе што је бојиште баш Калињинград познат по „Калињинградској бици“, који се до 1946. године звао Кенигзберг, а некада припадао Немцима, тачније Прусској, а затим Совјетском Савезу и данас Русији. Има ли симболике у чињеници да су до краја Другог светског рата већину становништва Кенигзберга чинили Немци, а данас Руси, као што су на Косову некада

EPA / ARMANDO BABANI

Светско првенство у фудбалу: Играње и навијање за своју репрезентацију има елементе ратничког боја и поклича, стратегија и тактика, исцрпљујуће борбе, излива емоција, страсти и адреналина

АЛЕКСАНДАР ДИМИТРИЈЕВИЋ

били бројнији Срби, а сада Албанци. Има ли везе то што је Калињградска област, иако најмања у Руској Федерацији, највећа поморска база, али и територија која је окружена чланицама НАТО-а Пољском и Летонијом, као што је и Србија окружена чланицама или кандидатима за чланство у НАТО. Калињинград је најзападнији руски град, као што је Србија (или Југославија) за Исток била Запад, а за Запад је била исток.

У Кенингзбергу је одрасла и Хана Арент која је написала вероватно најбољу студију о тоталитаризму („Извори тоталитаризма“). За разлику од Лењинграда и Стаљинграда, Калињинград није мењао име. Ипак, нема дилеме ко је био највећи грађанин овог града, који је овде рођен и сахрањен. Један од највећих филозофа немачке класичне филозофије и вероватно највећи етичар међу филозофима који је познат по „категоричком императиву“ садржаном још код оснивача великих светских религија, а који би могао да се сведе на поруку „не чините другима оно што не бисте желели да други вама чине“. Ко се не држи тога, дочека да други њему чине оно што је и он њима. И зато поручује „звездано (калињинградско-кенингзбершко) небо нада мном и морални закон у мени“. Треба ли подсетити да је Кант написао и „Вечни мир“? Да ли Срби и Албанци читају Канта? Ако ништа друго, бар да знају за његову паролу *Sapere aude!* Имај храбрости да се послужиш сопственим разумом!

EPA / MARTIN DIVISEK